

підприємств будівельного холдингу [Текст] : автореф. дис. ... канд. економ. наук : 08.00.04 / Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК". — К., 2010. — 19 с.

10. Молодід О. О. Технологічна складова як основа економічної безпеки будівельного підприємства [Текст] : автореф. дис. ... канд. економ. наук : 08.00.04 / КНУБіА. — К.: 2012. — 21 с.

АННОТАЦІЯ

В статті проаналізовані основні підходи к оцінці економічної безпеки підприємства, в частині будівельного. Визначені основні переваги та недоліки цих методів. Визначені основні фактори, які потрібно врахувати при розробці методу оцінки економічної безпеки будівельного підприємства.

Ключові слова: економічна безпека, будівельне підприємство, підхід, метод оцінки, продуктивність праці, переваги, недоліки.

ANNOTATION

The paper analyzes the main approaches to assessing economic security, including building. The main advantages and disadvantages of these methods. The main factors that must be considered when developing a method for assessing the economic security of the construction company.

Keywords: economic security, construction company, an approach method of valuation, productivity, advantages, disadvantages.

УДК 69:338.45

В.Д. Романенко, УНДЦЕБ "Екобуд", м. Київ

СУЧАСНИЙ СТАН ВІТЧИЗНЯНОЇ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ З ЦІНОУТВОРЕННЯ У БУДІВНИЦТВІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РОЗВИТКУ

АНОТАЦІЯ

У статті описано стан сучасної вітчизняної нормативної бази з ціноутворення у будівництві.

Ключові слова: ресурсні елементні кошторисні норми, ціноутворення, будівельне підприємство

Вітчизняна система ціноутворення у будівництві побудована на використанні ресурсного методу, що формується на нормативно-розрахункових показниках та поточних цінах на трудові і матеріально-технічні ресурси. На основі нормативних значень трудових та матеріально-технічних ресурсів розроблені ресурсні елементні кошторисні норми, що об'єднані у збірники за видами робіт. Ресурсні елементні кошторисні норми поділяються на державні, відомчі, стандарти організацій України (СОУ), норми для окремих об'єктів, індивідуальні норми.

Відповідно до "Програми перегляду державних будівельних норм і правил на період до 2015 року", затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 471, проводиться перегляд кошторисно-нормативної бази у будівельному комплексі України. Метою Програми є забезпечення розвитку національної системи нормування у будівництві шляхом перегляду державних будівельних норм і правил, за результатами якого вони можуть бути скасовані, внесені зміни до них, розроблені нові будівельні норми і правила.

Програма виконується за такими напрямками: удосконалення нормативної бази з питань будівництва, містобудування та архітектури; забезпечення адаптації державних будівельних норм до нормативної бази Європейського Союзу; створення механізму міжгалузевої координації та поліпшення планування робіт з нормування у будівництві; сприяння плановому оновленню діючих державних будівельних норм.

Програма виконується шляхом перегляду державних будівельних норм і правил, прийнятих до набрання чинності Законом України "Про будівельні норми" (1704-17), та внесення змін до них

або переведення у статус національних стандартів (ДСТУ) з урахуванням усталених методів стандартизації.

Методом перевидання (передруку) розроблено та прийнято 132 ДСТУ, які затверджені Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального будівництва України №667 від 28.12.2012р. Також методом перегляду розроблено та прийнято 20 ДСТУ, які затверджені наказом № 668 від 29.12.2012, а саме:

1. ДСТУ Б Д.2.2-10:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Дерев'яні конструкції (Збірник 10);

2. ДСТУ Б Д.2.2-11:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Підлоги (Збірник 11);

3. ДСТУ Б Д.2.2-15:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Оздоблювальні роботи (Збірник 15);

4. ДСТУ Б Д.2.4-1:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Земляні роботи (Збірник 1);

5. ДСТУ Б Д.2.4-2:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Фундаменти (Збірник 2);

6. ДСТУ Б Д.2.4-3:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Стіни (Збірник 3);

7. ДСТУ Б Д.2.4-4:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Перекриття (Збірник 4);

8. ДСТУ Б Д.2.4-5:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Перегородки (Збірник 5);

9. ДСТУ Б Д.2.4-6:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Прорізи (Збірник 6);

10. ДСТУ Б Д.2.4-7:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Підлоги (Збірник 7);

11. ДСТУ Б Д.2.4-8:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Дахи, покрівлі (Збірник 8);

12. ДСТУ Б Д.2.4-9:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Сходи, ганки (Збірник 9);

13. ДСТУ Б Д.2.4-10:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Пічні роботи (Збірник 10);

14. ДСТУ Б Д.2.4-11:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Штукатурні роботи (Збірник 11);

15. ДСТУ Б Д.2.4-12:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Малярні роботи (Збірник 12);

16. ДСТУ Б Д.2.4-13:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Склярські, шпалерні та облицьовувальні роботи (Збірник 13);

17. ДСТУ Б Д.2.4-14:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Ліпні роботи (Збірник 14);

18. ДСТУ Б Д.2.4-20:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Інші ремонтно-будівельні роботи (Збірник 20);

19. ДСТУ-Н Б Д.2.4-21:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Вказівки щодо застосування;

20. ДСТУ Б Д.2.7-1:2012 Ресурсні кошторисні норми експлуатації будівельних машин та механізмів.

Вказані в додатках до наказів Мінрегіону № 667 від 28.12.2012 р. та № 668 від 29.12.2012 р. ДСТУ набувають чинності з 01.01. 2014 року.

Сучасна вітчизняна нормативна база з ціноутворення у будівництві, хоча й переглядається та розширюється, але не може охопити всі технологічні підходи до виконання робіт, що самостійно приймаються будівельними організаціями. Також на вітчизняному будівельному ринку представлено досить широку номенклатуру будівельних ма-

шин, механізмів та матеріалів, які в більшості можуть мати однакове функціональне призначення, але відрізняються за своїми характеристиками, що також ускладнює розробку уніфікованої кошторисної нормативної бази. Сучасна нормативна база з ціноутворення у будівництві також розширюється за рахунок розроблених стандартів організацій України (СОУ). СОУ на ресурсні елементні кошторисні норми розробляються в окремих випадках будівельною організацією або групою організацій, коли виконуються роботи, для яких витрати трудових та матеріально-технічних ресурсів відрізняються від рівня, що прийнятий в державних ресурсних елементних кошторисних нормах. Розроблені СОУ не повинні суперечити державним будівельним нормам або дублювати їх. Затверджені стандарти використовуються тими організаціями, для яких вони розроблені, а також за узгодженням можуть використовуватись і іншими учасниками інвестиційного процесу в будівництві.

ДБН Д.1.1-2000 "Правилами визначення вартості у будівництві" передбачають можливість розроблення ресурсних елементних норм на конкретні об'єкти. Цей механізм реалізується для окремих великих об'єктів тоді, коли витрати праці та матеріально-технічні ресурси значно відрізняються від загальнодержавного рівня. Рішення про розробку таких норм приймається забудовником за узгодженням з Мінрегіоном України.

Також досить ефективним механізмом для визначення вартості будівельних робіт є розробка індивідуальних ресурсних елементних кошторисних норм, які розробляються в складі інвесторської кошторисної документації на окремі конструкції та роботи, що передбачені проектом, за відсутності відповідних норм в діючих збірниках ресурсних елементних кошторисних норм. Індивідуальні ресурсні елементні кошторисні норми розробляються відповідно до Методичних рекомендацій з розробки ресурсних елементних кошторисних норм (Рішення Науково-технічної ради Держбуду України від 12.04.02 № 21). Такі норми затверджуються в складі проекту з обов'язковим проведенням відповідної експертизи і використовуються лише для об'єкта за даним проектом.

Позитивним є приклад Державного агентства "Автомобільних доріг України "Укравтодор" в реалізації ефективної політики удосконалення нормативної кошторисної бази в будівництві. На сьо-

годні розроблено цілий ряд нормативно-кошторисних документів, які адаптовано до вимог чинного законодавства шляхом перероблення Відомчих будівельних норм (ВБН) на стандарти організації України (СОУ). Діючими збірниками ресурсних кошторисних норм, розроблених в структурі Укравтодору, на сьогодні є 6 збірників ВБН та 5 збірників СОУ, які постійно доповнюються новими кошторисними нормами. Також підрядними будівельними організаціями, що входять в структуру Укравтодору, використовується практика розроблення та затвердження в установленому порядку індивідуальних кошторисних нормативів на роботи з будівництва, ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг з врахуванням впровадження у виробництво нових матеріалів, техніки, технологій та сучасних проектних рішень. У процесі створення нормативної бази з ціноутворення у будівництві в структурі Укравтодору задіяні всі учасники інвестиційного процесу, тому на сьогодні напрацьовано досить достовірну нормативну кошторисну базу.

До розробки ресурсних елементних кошторисних норм долучаються виробники та дилери будівельних матеріалів, що є досить ефективною рекламою, та водночас наявність кошторисних норм є вирішальною під час вибору будівельними організаціями матеріальних ресурсів для виконання будівельних робіт. Також необхідно стимулювати дилерів будівельної техніки до розробки нормативної кошторисної бази, оскільки на вітчизняному ринку представлено досить великий вибір будівельних машин та механізмів, для яких не розроблені кошторисні норми експлуатації. Для поповнення нормативної бази ресурсними кошторисними нормами експлуатації будівельних машин та механізмів необхідно виробити стратегію поведінки продавців та покупців на ринку будівельної техніки. Від обізнаності покупців будівельної техніки у питаннях ціноутворення у будівництві залежить, які вимоги вони будуть висувати до заявлених в технічних документах на машини та механізми, що в свою чергу буде стимулювати дилерів вимагати у виробників вказувати всі технічні характеристики, які необхідні для розробки ресурсних кошторисних норм експлуатації машин та механізмів.

Виходячи з аналізу стану вітчизняної нормативної кошторисної бази у будівництві, можна зробити висновок, що діюча система ціноутворен-

ня вимагає від усіх учасників інвестиційного процесу ще більшої консолідації з метою удосконалення нормативної бази з ціноутворення у будівництві, формування баз даних кошторисних нормативів з постійним їх оновленням та поповненням. Лише за максимальної участі учасників будівельного ринку може бути сформована справедлива нормативна база, яка б відповідала усім заявленим принципам: достовірності, прозорості та доступності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України "Про будівельні норми" зі змінами.
2. ДБН Д.1.1-1-2000 "Правила визначення вартості будівництва" зі змінами та доповненнями.
3. "Програма перегляду державних будівельних норм і правил на період до 2015 року", затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року, № 471.
3. Наказ Мінрегіону України від 29.12.2012 №667 "Про прийняття національних стандартів, розроблених методом перевидання (передруку), на заміну державних будівельних норм (ДБН), прийнятих до 2001 року".
4. Наказ Мінрегіону України від 29.12.2012 №668 "Про прийняття національних стандартів, розроблених методом перегляду, на заміну державних будівельних норм (ДБН), прийнятих до 2001 року".

АННОТАЦІЯ

В статті описано состояние современной отечественной нормативной базы по ценообразованию в строительстве.

Ключевые слова: ресурсные элементные сметные нормы, ценообразование, строительное предприятие.

ANNOTATION

In the article, consisting of modern domestic normative base is described of pricing in building.

Keywords: resource element estimate norms, pricing, build enterprise.

УДК 69.57.002.2

М.В. Кулік, ЗДІА, м. Запоріжжя

ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ВАНТАЖОПІДЙОМНИХ МЕХАНІЗМІВ В ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОМУ ПРОСТОРІ ПРОЕКТУ БУДІВНИЦТВА

АНОТАЦІЯ

Стаття містить основні положення алгоритму визначення раціональних характеристик вантажопідйомних механізмів з урахуванням організаційних особливостей проекту, технічних особливостей споруди, організаційно-технологічних параметрів наявних вантажопідйомних механізмів із наступним підбором до складу парку будівельних машин проекту, з метою оптимізації провідних проектних характеристик.

Ключові слова: організаційно-технологічний простір, вантажопідйомний механізм, параметри, база даних, контрольна точка.

Актуальність дослідження. Потреба модернізації і оновлення основних фондів у більшості галузей господарського комплексу України потребує інтенсифікації виробничих, технологічних, економічних та кадрових можливостей інвестиційно-будівельної сфери, в першу чергу, підрядних будівельних організацій. Гальмівними чинниками зростання будівельної галузі є фізична та моральна застарілість основних фондів переважної частини будівельних організацій. Це викликає потребу пошуку джерел, методів та організаційних форм оновлення існуючого парку будівельних машин та механізмів з метою приведення його обсягу і структури у відповідність з потребами ринку будівельних робіт та послуг та потребами будівельних організацій. Існує нагальна потреба в створенні нових моделей, підходів, методик та алгоритмів щодо забезпечення такої відповідності стосовно рівня та структури парку будівельних машин та механізмів, які враховували б галузевий рівень використання основних фондів, дозволили б визначити міру впливу реструктуризації та оновлення основних фондів (поряд з іншими факторами — економічними, фінансовими, кадровими